

www.revijahise.com

Izdaja
Zavod big, Dunajska cesta 22, Ljubljana

Direktor
Zmago Novak

Glavna urednica
Maja Ivanič

Sourednik
Jeff Bickert

Uredniški odbor
dr. Živa Deu, Nena Gabrovec, Maja Gužić Trplan, Lenka Kavčič,
Špela Kuhar, Mattea Panterr, Ana Struna Bregar

AD + oblikovanje
Mina Žabnikar

Lektoriranje
Katja Paladin, mag. Lejla Irgl

Prevod iz italijansčine
Maja Ivanič

Repro in fotoliti
Matformat, d. o. o.

Tisk
Schwarz, d. o. o., Ljubljana

Naslov uredništva
Revija Hiše, Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana, Slovenija
T: + 386 (0)1 431 22 22
F: + 386 (0)1 431 31 74
E-naslov: info@zavodbig.si
Tajnica uredništva: Vanja Krmelj

Oglasno trženje
Zavod big
T: + 386 (0)1 431 22 22
E-naslov: info@zavodbig.si
Kontakt: Murisa Kosmač, Karmen Slabe Pavlič

Naročnina
Revija izide 7-krat na leto.
Pri letni naročnini prihranite 20 % od cene na naslovnici.

Slovenija: 33,60 EUR (8.052,00 SIT)
Tujina: 78,40 EUR

Naročniško razmerje traja do pisnega preklica.

Naročniška služba
Kontakt: Vanja Krmelj
T: + 386 (0)1 431 22 22
F: + 386 (0)1 431 31 74
E-naslov: krmelj@zavodbig.si

Vse pravice zadržane. Ponatis celote ali posameznih delov je dovoljen le s pisnim dovoljenjem izdajatelja.

Na podlagi zakona o davku na dodano vrednost (Ur. list št. 89/98) sodi revija Hiše med proizvode, za katere se obračunava DDV po stopnji 8,5 %.

issn 1581-9051

Naklada
5.000 izvodov

Izhajanje revije Hiše v letu 2007:
marec / april / maj / junij / september / december

Posebne izdaje:
oktober: Katalog dizajn

Foto: Kurt Schwab

Mattea Panterr, gostujoča urednica septembrskih Hiš **Brez meja**, je arhitektka, ki živi in dela v Ljubljani. Po diplomi na Srednji šoli za oblikovanje in fotografijo v Ljubljani, smer industrijsko oblikovanje, se je vpisala na Fakulteto za arhitekturo v Ljubljani, kjer je diplomirala leta 1992. Po dveletnem študijskem izpopolnjevanju v Firencah je nabirala projektantsko prakso v arhitekturnih birojih v Italiji in Sloveniji. Od leta 1998 je samostojna ustvarjalka na področju kulture. Je soustanoviteljica kreativnega satelita Supernova arhitekti, ki je deloval od leta 2000 do 2005. Leta 2006 je ustanovila svoj arhitekturni studio, kjer se ukvarjajo s projektiranjem arhitekture in notranje opreme ter z oblikovanjem predmetov.

Vizije s področja arhitekture in interierjev uresničuje skozi interaktiven proces med naročnikom, arhitektom in zunanji dejavniki. Ustvarja nove realne prostore, ki so funkcionalno dovršeni in oblikovno privlačni. V ambientih so preišljeno uporabljene volumni, oblike, materiali, barve, teksture in obdelave v želji po ugodnem vplivu na počutje uporabnika prostorov. Njeni zadnji pomembnejši projekti so: individualne hiše (dve hiši v Ljubljani - v teku), prenova istrske hiše (v teku), poslovni prostori (Kemofarmacija, Src.si, SIQ, T-2, Aktera), javni interierji (Občina Ivančna Gorica, Club Marof 103, Frnikola).

Zanimanje za vplive hiperurbanizacije, informacijsko-komunikacijske tehnologije, nove ekonomije in socialnih modifikacij je motiv za izvedbo eksperimentalnih projektov ter aktualno pisanje o arhitekturi in oblikovanju. V MMC KIBLA v Mariboru, kjer je bila predstavljena ideja futurističnih pisarniških okolij, je bil razstavljen njen projekt Prostorski eksperiment v računalniški dobi transestetske arhitekture; razstavljala je tudi na Salone Satellite v Milanu in na Re:design Europe v Berlinu ter na več skupinskih razstavah v Sloveniji.

Je stalna sodelavka revije Hiše in urednica za "Design" revije Kontrast, ki izhaja v angleščini. V zadnjih treh letih je bilo v strokovnih medijih objavljenih več kot dvajset prispevkov o njenih projektih.

01

BREZ MEJA

Hiše, kjer se ustvarja splet svetov

Besedilo: **Mattea Pantera**

Je brez-mejnost realizacija sanj, ko ekskluzivnost tega magičnega procesa postane realnost? Svoboda, demokracija ali anarhija? Mogoče globalizacija in padanje vseh vrst meja? Je to naš čustveni svet tukaj in zdaj ali je to virtualni svet spletnega drugega življenja, oba brezmejna? In kaj nam potem pomeni hiša brez meja?

To in še številna vprašanja kažejo, koliko stvari je pomembnih, da človek začuti in prizna brezmejnost.

Sodobni svet je, posebno v urbanih okoljih, popolnoma spremenila informacijsko-komunikacijska tehnologija. V južnokorejskem Seulu ima triinosemdeset odstotkov od dvaindvajsetih milijonov prebivalcev širokopasovni dostop (po optičnem kablu) do interneta - to je

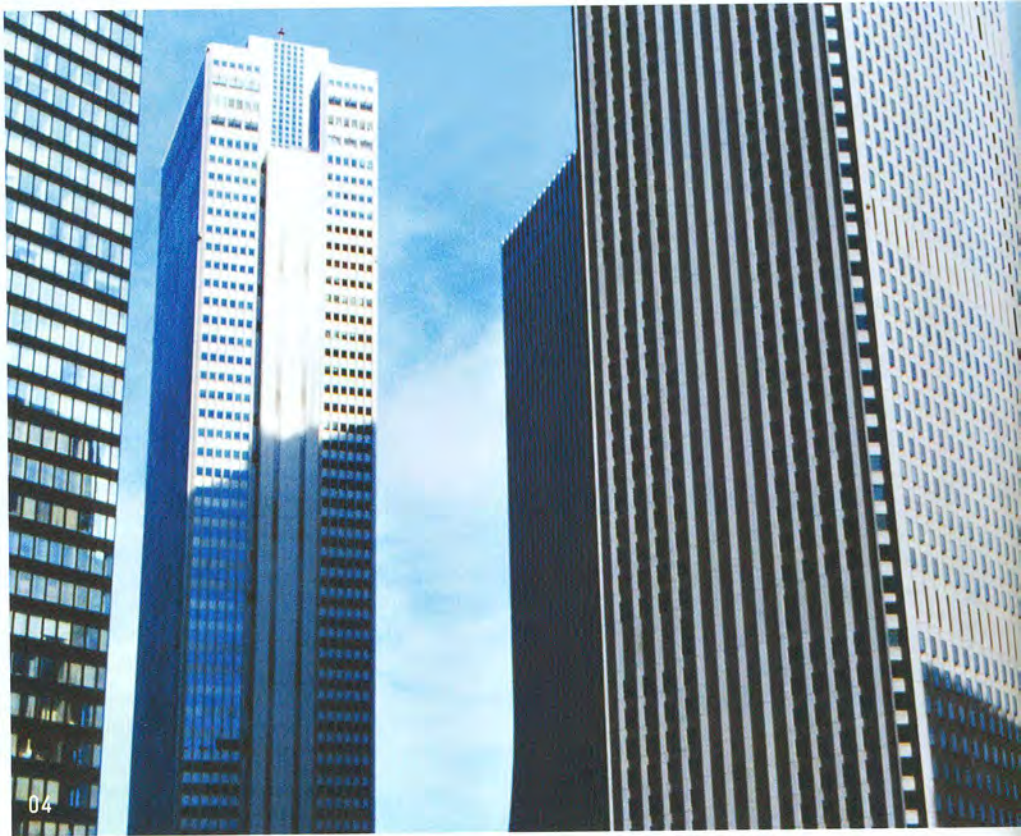
območje brezžičnega interneta WI-FI. V Tokiu internetna telefonija VOIP presega vsa pričakovanja - uporablja jo že deset milijonov ljudi. Vsakdanost pomeni biti povezan s spletom štiriindvajset ur na dan. Poleg tega si tam lahko ustvarimo vzporedno drugo življenje, v katerem ni ovir, ni meja.

Urbane metropole so središča radikalnih sprememb načina življenja. Super hitri računalniki, optični kabli, tridimenzionalni programi, kiber prostor in digitalne pokrajine brišejo meje med realnim in virtualnim. Znanstveniki, umetniki, inovatorji, oblikovalci in arhitekti se skozi eksperimente intenzivno ukvarjamo z implementacijo novih tehnologij v predmete okrog sebe. A kljub temu se kažeta pomanjkanje ustvarjalnih prijemov v poskusih reševanja problemov

sodobnega sveta in zaostajanje za hitrim razvojem informacijsko-komunikacijske tehnologije. Naše "prvo življenje" je še vedno trdno v realnem fizičnem svetu, kjer kot odgovor na intenzivnost, preobremenjenost in naglico v delovnih okoljih iščemo udobje, ugodje, počitek in mir v svojih bivališčih.

Naši domovi se le počasi prilagajajo hitrim spremembam socialnih navad ljudi.

Zmotno je misliti, da se v urbanih okoljih pojavljajo najsodobnejša bivališča ali napredne, svobodne hiše. Kajti hiša brez meja gotovo ni degradirana hišica v mestni pokrajini ali stolpnica neskončnih višin z nepreglednim številom stanovanj. Pa tudi ne nostalgična podoba preteklosti in prekrivanje nerazpoznavnih nebotičnikov z imitacijami fasad v človeškem

06

06

merilu. Če razumemo hišo brez meja kot nekaj realnega, aktualnega in namenjenega sodobnemu uporabniku, je gotovo potreba in hkrati uredniški sanj današnjega Zemljana. Kvaliteta bivanja doma je nujna protiutež aktivnemu poslovniku življenju. Po intenzivnem in čustveno napetem delovniku človek potrebuje in išče svoj mir, ki ga lahko najde le v individualno urejenem domu. Ta mu ponuja nasprotje urbane naglice, neprestanega brnenja, večnivojskega prometa, brezštevilne populacije, masovnosti, reklamnega nasilja in turbo kapitalizma, ponuja mu pogled v naravo, počitek v miru, tišino, individualnost in sproščenost, interier, oblikovan po njegovih željah, ter nadzorovan vstop in izstop informacij. Hiša brez meja gotovo presega realne in virtualne meje. Stene nadomeščajo steklene površine, mala okna izginjajo, dimenzije se podaljšujejo, nove napeljave toplotnih črpalk, hladilnih sistemov, geosond, fotovoltaičnih celic omogočajo energetska varčnost, učinkovitost in ekološkost, širokopasovni dostop optičnih kablov preplavlja svet in nam vsak dan bolj omogoča doseg vseh informacij kadarkoli in kjerkoli.

Fizična in psihološka brezmejnost se odraža v zunanosti in notranosti hiš. Oblikovane so tako, da v največji meri izkoristijo naravne danosti okolja, celo takrat, ko je to urbano. Upoštevajo trajnostni razvoj in se adaptirajo v svoj prostor, so čim bolj nemoteče in se odpirajo proti soncu. Notranji prostori se prepletajo ter s tem dosegajo dinamičnost in večje volumne. Interier se skuša prek steklenih sten povezati z eksterierjem. Brezmejnost jim daje dimenzija odprtega prostora - tako notranjega bivališča, ki se razteza prek steklenih sten navzven, kot zunanje okolice, ki s svojo širino vstopa v bivališče in ga optično širi. Kot nam splet omogoča virtualni svet ter svoboden in neomejen pretok informacij, tako nam hiša brez meja omogoča fizično, prostorno in individualno okolje, kjer se ustvarja splet svetov - zunanjega in notranjega.

07

08

- 01 Ben van Berkel, "Vila NM", 2007, Upstate New York, foto Christian Richters
- 02 Brezmejna urbana metropola, New York, foto Mattea Panterr
- 03, 04 Brezmejnost?, Fukuoka in Tokyo, foto Mattea Panterr
- 05 Philip Johnson, "Steklenu hiša", 1949, New Canaan, Connecticut, foto Mattea Panterr
- 06 Degradirano mestno bivališče, New York, foto Mattea Panterr
- 07, 08 Shoen Yoh, "Steklenu hiša", 1991, Fukuoka, foto Satoshi Asakawa
- 09 Collins, Collins & Turner, "Hiša Bombala", 1998, Monaro Plains, New South Wales, Avstralija, foto Mads Mogensen & Martina Hunglinger

09